

CALLEWAERT, Camiel (Zwevegem 1 januari 1866 – Brugge 6 augustus 1943).

Werd op 15 juni 1889 tot priester gewijd. Als student canoniek recht aan de Katholieke Universiteit Leuven werd Callewaert aangesteld tot subregent in het Justus Lipsiuscollege, waar hij in contact kwam met Emiel Vliebergh en Aloïs van de Vyvere. Hij kan dan ook tot de achtergrondfiguren van de katholieke Vlaamse studentenbeweging worden rekenen. Om zijn kennis van kerkelijk recht, geschiedenis en liturgie werd hij in 1894 professor aan het Grootseminarie in Brugge, waar hij van 1907 tot 1934 ook de functie van president waarnam. Als voorman van de Liturgische Beweging in Vlaanderen en Nederland doceerde hij bovendien tussen 1910 en 1921 liturgiegeschiedenis in Leuven. Hij ontwikkelde daarnaast ook een grote literaire bedrijvigheid.

In 1903 stichtte Callewaert de Geschiedkundige Studiekring voor West-Vlaanderen, een vereniging die vanaf 1905 de zieltogende Emulatie van Brugge nieuw leven zou inblazen. Onder zijn impuls accepteerde de Emulatie het Nederlands als gebruikstaal, maar pas in 1934, toen hij het voorzitterschap overnam, werd het Nederlands ook de voertaal. In 1907 was hij de bezieler van een liturgische kring die een bijzondere stimulans zou bete-

kenen voor verschillende flamingantische en liturgische priesters.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog besliste Callewaert, met goedkeuring van bisschop Gustave Waffelaert, om ondanks het Duitse verbod in het geheim toch het Grootseminarie open te houden. Op die wijze konden priesters als Odiel Spruytte hun opleiding voortzetten. Toen in augustus 1915 de Duitsers de hele zaak ontdekten, wist Callewaert de Duitse stadscommandant ervan te overtuigen om het Grootseminarie niet te sluiten en de medewerkers slechts met een geldboete te straffen. Vlaamsgezinde priesters konden overigens steeds op hem rekenen als een soort tegengewicht voor het beleid van bisschop Waffelaert.

LITERATUUR: E. Dekkers, 'Callewaert, Kamiel Alois', in *NWB*, I, 1964; – id., 'Callewaert, Aloysius C.', in *Liturgisch Woordenboek*, I, 1965-1968, p. 344-345; – C. van Hulst, 'C. Callewaert (1866-1943)', in *Ephemerides Liturgicae*, jg. 58 (1944), p. 319-321.

CLAUDE DUHAMEL